

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU KARARI

Dosya Numarası : 2009/E-64
Başvuru Tarihi : 29/06/2009
Karar Tarihi : 25/09/2009
Karar Numarası : 2009/37

A. BAŞVURAN

B. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN KAMU GÖREVLİLERİ

Büyükşehir Belediye Başkanı

C. RAPORTÖR

D. İDDİA

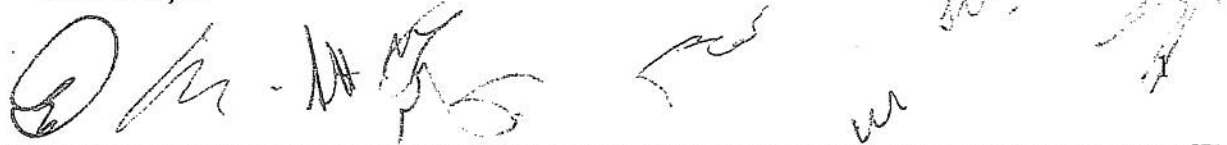
Başvuran, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı olarak görev yaptığını, Kurum Amiri olan Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından ayrımcılığa tabi tutulduğunu, bu cümleden olarak;

29 Mart 2009 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinde Büyükşehir Belediye Başkanı aday adayı olmak üzere 01/12/2008 tarihinde Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcılığı görevinden yasa gereği istifa ettiğini; aday olamayınca memuriyet görevine dönmek için 02/02/2009 günü Başkanlık Makamına başvurduğunu; aynı şekilde kendisi ile birlikte ilçe belediyelerine Belediye Başkanı aday adayı olmak üzere istifa eden ve aday olamayınca tekrar görevlerine dönmek isteyen üç arkadaşınının 12/01/2009 tarihli dilekçelerinin kabul edilerek ertesi gün 13/01/2009 tarihinde görevlerine başlatılmalarına rağmen kendisine Yüksek Seçim Kurulunun seçim sonuçlarını ilanının ardından bir ay içinde başvurması halinde durumuna uygun bir göreve atamasının yapılabileceği şeklinde 19/02/2009 tarihinde cevap verildiğini; bu şekilde ayrımcılık ve çifte standart uygulandığını;

Bu işleme karşı açmış olduğu iptal davası sonucu 2. İdare Mahkemesinin vermiş olduğu yürütmeyi durdurma kararı üzerine 24/04/2009 günü önceki görevine tekrar başlatıldığını ancak bu defa da Başkanın sözlü talimatına rağmen önceki kullandığı çalışma odasını boşaltmadığı ve yazılı talimat istediğinden bahisle hakkında 25/04/2009 tarihinde soruşturma başlatıldığını ve 657 sayılı DMK'nun 125/A-a maddesi uyarınca " verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davrandığından bahisle kendisine haksız ve hukuka aykırı olarak uyarma cezası verildiğini,

Daha önce Büyükşehir Belediye Başkanlığı binasında diğer Genel Sekreter Yardımcılarının odalarının da bulunduğu 4. katta bulunan odasının statüsüne uygun olmayan bodrum katta bir yere taşındığını ve yine diğer Genel Sekreter Yardımcılarından farklı olarak hizmet aracı ve şoför tahsisinin kaldırıldığını,

İddia etmiştir.

E. İNCELEME

Başvuru sahibinin dilekçesine eklediği kırk dört sayfadan ibaret ek belge ve konuya ilişkin bilgi istenen Büyükşehir Belediye Başkanlığından gönderilen ilgili belgeler birlikte incelendiğinde;

Başvuranın in Büyükşehir Belediye Başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı olarak görev yaptığı, 29 Mart 2009 günü yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisinden Büyükşehir Belediye Başkan Aday Adayı olmak üzere 01/12/2008 tarihinde görevinden istifa ettiği, aynı tarihte Büyükşehir Belediyesinde Daire Başkanı olarak görev yapan l ve in de İlçe Belediyelerinde Belediye Başkan Aday Adayı olmak üzere istifa ettikleri, Aday Adayı olmak üzere başvurdukları parti tarafından aday gösterilmeyen her üç kişinin tekrar önceki görevlerine dönmek üzere vermiş oldukları 12/01/2009 tarihli dilekçeler, Büyükşehir Belediye Başkanı imzalı 13/01/2009 tarihli Olur ile kabul edilmesine ve eski görevlerine atanmalarına rağmen, adaylık başvurusunda bulunduğu parti tarafından aday gösterilmeyen başvuranın münhal bulunan eski görevine dönme talebini içeren 02/02/2009 tarihli dilekçesinin işleme konulmaması üzerine, 12/02/2009 tarihli yeni bir dilekçe verdiği, bu dilekçesine ise Büyükşehir Belediye Başkanı imzalı 19/02/2009 tarih ve 593 sayılı verilen cevapta, başvurana "Yüksek Seçim Kurulu'nun seçim sonuçlarını ilanını takip eden bir ay içinde yeniden başvurması halinde durumuna uygun bir göreve atanmasının 657 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda yapılacağı" bildirildiği, bu işleme karşı başvuran tarafından 12/03/2009 tarihinde İdare Mahkemesinde yürütmenin durdurulması istemli açılan iptal davasında, mahkemece başvuranın haklı bulunarak 03/04/2009 tarihinde yürütmenin durdurulmasına, 29/05/2009 tarih, 2009/236 esas ve 728 sayılı kararı ile de işlemin iptaline karar verildiği görülmüştür.

2. İdare Mahkemesinin 03/04/2009 tarihinde vermiş olduğu yürütmeyi durdurma kararı üzerine başvuranın 24/04/2009 günü önceki görevine tekrar başlatıldığı, ancak bu defa da astı olan İnsan Kaynakları Daire Başkanı tarafından kendisine iletilen Büyükşehir Belediye Başkanının sözlü talimatına rağmen önceki kullandığı çalışma odasını boşaltmadığı ve yazılı talimat istediğinden bahisle tutulan 25/04/2009 tarihli tutanak nedeniyle başvuran hakkında 25/04/2009 tarihinde soruşturma başlatıldığı ve 15/06/2009 tarih ve 99 sayılı karar ile Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından 657 sayılı DMK'nın 125/A-a maddesi uyarınca "verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davrandığından bahisle başvurana uyarma cezası verildiği saptanmıştır.

Başvuranın daha önce Büyükşehir Belediye Başkanlığı binasında diğer Genel Sekreter Yardımcılarının odalarının da bulunduğu 4. katta bulunan odasının statüsüne uygun olmayan giriş katta Belediye Polikliniğinin yanındaki bir odaya taşındığı ve yine diğer Genel Sekreter Yardımcılarından farklı olarak hizmet aracı ve şoför tahsisinin de kaldırıldığı, 25/04/2009 günü İnsan Kaynakları Daire Başkanı, İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı Şube Müdürü ve İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı Şube Müdürü tarafından tutulan tutanaktan anlaşılmaktadır.

5176 sayılı Kanun'un 5. maddesinin verdiği açık yetkiye istinaden çıkarılan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in ikinci bölümünde "Etik Davranış İlkeleri" belirlenmiş olup, "Dürüstlük ve tarafsızlık" ilkesini

düzenleyen 9. maddesinin birinci fıkrasında “Kamu görevlileri, tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler”, ikinci fıkrasında da, “Kamu görevlileri, takdir yetkilerini, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanırlar”, üçüncü fıkrasında ise “Kamu görevlileri, gerçek ve tüzel kişilere öncelikli, ayrıcalıklı, taraflı ve eşitlik ilkesine aykırı muamele ve uygulama yapamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef alan bir davranışta bulunamazlar” hükümleri yer almıştır.

Her ne kadar 298 Sayılı Yasanın Ek 7. maddesinde; Seçimlerde aday veya aday adayı olmak amacıyla istifa ettikten sonra aday olamayınca veya seçimleri kaybedince tekrar önceki memuriyet görevine geri dönmek isteyen kamu görevlileri için Yüksek Seçim Kurulunun seçim sonuçlarını ilan ettikten sonra bir ay içinde başvurmak kaydı ile eski görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve dönebilecekleri öngörülmüşse de, yerleşmiş yargı kararlarına göre; seçimlerde aday adayı olan ancak aday gösterilmeyen kamu görevlilerinin boşaltmış oldukları kadroları halen münhal ise bu takvimin beklenmesine gerek bulunmadığı, talep etmeleri halinde makul süre içinde önceki görevlerine atanmaları gerektiği şeklinde uygulama geliştiği bilinmektedir. Zira aynı şekilde aday olamayan ve başvurandan önce dilekçe vererek 12/01/2009 tarihinde önceki görevlerine geri dönmek isteyen Daire Başkanları ve Büyükşehir Belediyesindeki eski görevlerine başvurularının ertesi günü atanmışlardır.

Söz konusu iddialara ilişkin bilgi ve belgelere dayanılarak yapılan değerlendirme sonucunda, Büyükşehir Belediye Başkanı in savunmasının istenmesine karar verilmiştir.

F. SAVUNMA

Büyükşehir Belediye Başkanı

savunmasında özetle;

Genel Sekreter Yardımcısı l in 02/02/2009 tarihinde göreve başlamak için dilekçe verdiğini, 298 Sayılı Kanunun Ek 7. maddesinde “Yüksek mahkeme üyeleri, hâkimler, savcılar ve bu meslekten sayılanlar ile subay ve astsubaylar hariç olmak üzere, milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde aday ve adayı olan devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, adaylığı veya seçimi kaybetmeleri halinde, Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarını takip eden bir ay içinde müracaat etmeleri kaydıyla eski görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve dönebilirler.” Hükmüne uygun olarak ve halen bir aylık süre olmasına rağmen iyi niyetli olarak davranılarak 22/04/2009 tarihinde görevine başlatıldığını, bu işlemde mevzuata ve etik ilkelere aykırılığı bulunmadığını,

24/04/2009 günü görevine başlayan Genel Sekreter Yardımcısı l hakkında, kendisine verilen ve suç teşkil etmeyen sözlü talimata rağmen yedek anahtarla izinsiz olarak odaya girmesi ve süresi içinde odayı boşaltmaması ve yazılı talimat istemesi nedeniyle soruşturma başlatıldığını ve kendisine verilen emrin tam ve zamanında yerine getirilmesinde kayıtsızlık göstermesi nedeniyle uyarma cezası verildiğini,

24/04/2009 günü görevine başlayan Genel Sekreter Yardımcısı l 'in ihtiyaç nedeniyle önceki odasına muadil ve statüsüne uygun mefruşat ile tezyin edilmiş aynı bina içindeki başka bir makam odası tahsis edildiğini, Kurumun maddi sıkıntıları nedeniyle diğer üst yöneticiler de dâhil özel hizmet aracı tahsislerinin kaldırılarak havuz sistemine geçildiğini, başvurduğunda her zaman bu havuzda bulunan hizmet araçlarından gerektiğinde yararlanabildiğini,

Belirtmiştir.

KARAR

Dosyadaki bilgi ve belgeler ışığında, iddialar bütün olarak değerlendirildiğinde; anayasal haklarını kullanarak merkez ilçelerine belediye başkanı aday adayı olmak amacıyla görevlerinden ayrılan Büyükşehir Belediyesi Daire Başkanları ve) 'in, aday olamayınca tekrar eski görevlerine dönme talebi ile 12/01/2009 tarihinde Büyükşehir Belediye Başkanlığına başvurduktan bir gün sonra önceki görevlerine başlatılmaları karşısında, Büyükşehir Belediye Başkanlığı için aday adayı olan ve aynı şekilde aday olamayınca eski görevine geri dönmek isteyen Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı ; in, 02/02/2009 tarihinde başvurmasına rağmen Büyükşehir Belediye Başkanı . . . tarafından göreve iade edilmeyerek farklı bir muameleye tâbi tutulması, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında "Kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik... ilkeleri doğrultusunda hareket ederler...", ikinci fıkrasında da, "Kamu görevlileri, takdir yetkilerini, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanırlar", üçüncü fıkrasında ise "Kamu görevlileri, gerçek ve tüzel kişilere öncelikli, ayrıcalıklı, taraflı ve eşitlik ilkesine aykırı muamele ve uygulama yapamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef alan bir davranışta bulunamazlar..." şeklindeki hükümlerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Bu durumda; Büyükşehir Belediye Başkanı in, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 9 uncu maddesinde düzenlenen "eşitlik" ve "tarafsızlık" ilkelerine aykırı davrandığına, kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına ve taraflara tebliğine, tebliğinden itibaren 60 gün içinde idari yargı yolu açık olmak üzere,

25/09/2009 tarihinde esasta oybirliği, ilave gerekçe yönünden oy çokluğu ile karar verilmiştir.

İLAVE GEREKÇE YÖNÜNDEN AZLIK OYU

Dosyadaki belgelere göre başvuranın seçimlerde aday olamaması üzerine Belediye Genel Sekreter Yardımcılığına dönmek için yaptığı başvurunun zamanında yerine getirilmemesi üzerine 2. İdare Mahkemesi'nde dava açtığı ve yürütmenin durdurulmasına karar verildiği, bunun üzerine görevine başlatıldığı, fakat idari teamüllere, Anayasamızın ve İdari Yargılama Usulü Kanununun Yargı kararlarının infazına ilişkin hükümlerine aykırı olarak odası görevi ile münasib olmayacak şekilde değiştirilmiştir.

Danıştay ve İdare Mahkemelerinin yerleşik içtihatlarına göre görevden alınan kamu görevlilerininin açtıkları idari davalarda yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi halinde, bu karar dava açılmadan önceki şartlara ve imkanlara dönülmesi anlamını taşıdığından ancak bu durumda hukuka uygun infazdan bahsedilebilir.

Olayda başvuran yargı kararı ile göreve başlatılmış fakat odası münasip olmayacak şekilde değiştirilmiş (Bu konu sabittir zira ilgiliye bu konu ile ilgili disiplin cezası bile verilmiştir.) imkanları kısıtlanmıştır. (Göreve başladıktan sonra aktif görev ve sorumluluk verilip verilmediği de belli değildir.) Bütün bu tutum ve davranışlar idari yargı kararını gölgeleme, ötelemek amacını taşımaktadır. Bu durumda yargı kararı şeklen infaz edilmiş olup hukuka uygun bir infazdan söz edilemez. Yukarıda da bahsedildiği gibi idari işlemin tesisinden önceki duruma dönülmemiştir.

Bu davranış esas kararda sözü edilen Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen etik ilkelere aykırı düşmektedir.

Bu gerekçenin karara ilavesi gerektiği oyu ile verilen karara gerekçe yönünden karşıyım.